Downloaded via the EU tax law app / web

62020CJ0406
SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba’ Awla)

9 ta’ Settembru 2021 (*1)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 98 – Possibbiltà g?all-Istati Membri li japplikaw rata mnaqqsa g?al ?erti kunsinni ta’ o??etti u provvisti ta’ servizzi – Il?punt 7 tal-Anness III – Dritt g?ad-d?ul g?al parks tad-divertiment u g?al fieri – Prin?ipju ta’ newtralità fiskali – Servizzi pprovduti minn fieri sedentarji u minn fieri mobbli – Komparabbiltà – Kuntest – Perspettiva tal?konsumatur medju – Perizja ?udizzjarja”

Fil-Kaw?a C?406/20,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l?Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta’ Köln, il-?ermanja), permezz ta’ de?i?joni tal?25 ta’ Awwissu 2020, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit?28 ta’ Awwissu 2020, fil-pro?edura

Phantasialand

vs

Finanzamt Brühl,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba’ Awla),

komposta minn A. Kumin (Relatur), President tal-Awla, T. von Danwitz u I. Ziemele, Im?allfin,

Avukat ?enerali: E. Tanchev,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

–

g?al Phantasialand, minn T. Ketteler?Eising u P. Peplowski, konsulenti tat?taxxa,

–

g?all-Gvern ?ermani?, minn R. Kanitz, J. Möller u S. Costanzo, b?ala a?enti,

–

g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Mantl u V. Uher, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1

It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 98(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 2007, L 335, p. 60, iktar ’il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”), moqri flimkien mal?punt 7 tal-Anness III ta’ din id-direttiva.

2

Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn il-kumpannija Phantasialand u l-Finanzamt Brühl (l-Uffi??ju tat-Taxxa ta’ Brühl, il-?ermanja) (iktar ’il quddiem l-“Uffi??ju tat-Taxxa”) dwar ir-rata ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) applikabbli g?ad-drittijiet g?ad-d?ul g?at-theme parks operati minn din il-kumpannija.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Id-Direttiva dwar il-VAT

3

L-Artikolu 96 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprevedi:

“L-Istati Membri g?andhom japplikaw rata standard ta’ VAT, li g?andha ti?i ffissata minn kull Stat Membru b?ala persenta?? ta’ l-ammont taxxabbli u li g?andha tkun l-istess g?all-provvista ta’ merkanzija u g?all-provvista ta’ servizzi.”

4

L-Artikolu 98(1) u (2) ta’ din id-direttiva huwa fformulat kif ?ej:

“1. L-Istati Membri jistg?u japplikaw jew rata mnaqqsa wa?da jew ?ew? rati mnaqqsa.

2. Ir-rati mnaqqsa g?andhom japplikaw biss g?all-provvisti ta’ merkanzija jew servizzi fil-kategoriji stabbiliti fl-Anness III.

[…]”

5

L-Anness III tal-imsemmija direttiva jinkludi l-lista ta’ kunsinni ta’ o??etti u ta’ provvisti ta’ servizzi li g?alihom jistg?u japplikaw ir-rati mnaqqsa ta’ VAT imsemmija fl-Artikolu 98 ta’ din id-direttiva. Il-punt 7 ta’ dan l-anness ikopri s?servizzi li ?ejjin:

“d?ul g?al wirjiet, teatri, ?irkli, fieri, parks tad-divertiment, kun?erti, mu?ewijiet, ?uijiet, ?inema, e?ibizzjonijiet u avvenimenti u fa?ilitajiet kulturali simili”.

Ir-Regolament ta’ Implimentazzjoni Nru 282/2011

6

Skont l-Artikolu 32 tar-Regolament ta’ Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) Nru 282/2011 tal?15 ta’ Marzu 2011 li jistabbilixxi mi?uri ta’ implimentazzjoni fir-rigward tad-Direttiva 2006/112/KE dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2011, L 77, p. 1):

“1. Servizzi fir-rigward tal-a??ess g?al avvenimenti kulturali, artisti?i, sportivi, xjentifi?i, edukattivi, ta’ divertiment jew avvenimenti simili msemmijin fl-Artikolu 53 tad-Direttiva [dwar il-VAT] g?andhom jikludu l-forniment ta’ servizzi li tag?hom il-karatteristi?i essenzjali huma l-g?oti tad-dritt ta’ a??ess g?al avveniment bi skambju g?al biljett jew ?las, inklu? ?las fil-forma ta’ sottoskrizzjoni, biljett g?al sta?un jew mi?ata perjodika jikkonsistu fil-forniment.

2. Il-Paragrafu 1 g?andu japplika, b’mod partikolari g?al:

(a)

id-dritt ta’ d?ul g?al spettakli, pre?entazzjonijiet teatrali, spettakli ta?-?irku, fieri, parks ta’ divertiment, kun?erti, wirjiet, kif ukoll avvenimenti kulturali o?ra simili;

[…]”

Id-dritt ?ermani?

7

L-Artikolu 12 tal-Umsatzsteuergesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-D?ul mill-Bejg?), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar ’il quddiem l-“UStG”), jiddisponi, fil-paragrafu 2 tieg?u:

“Ir-rata hija mnaqqsa g?al 7 % g?at-tran?azzjonijiet li ?ejjin:

[…]

7. […]

(d)

l-ispettakli ta?-?irku, is-servizzi tal-attività tal-fieri, kif ukoll id-d?ul mill-bejg? direttament marbut mal-operat ta’ zoos […]”.

8

Bis-sa??a tal-Artikolu 30 tal-Umsatzsteuer-Durchführungsverordnung (ir-Regolament ta’ Implimentazzjoni tal-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-D?ul mill-Bejg?), fir-rigward tal-punt 7(d) tal-Artikolu 12(2) tal-UStG, “il-bejg? tal-fieri, servizzi mu?ikali, spettakli u divertiment ie?or fil-kuntest ta’ fieri, ta’ festi popolari, ta’ festi tal-isparar jew ta’ avvenimenti simili” huma kkunsidrati b?ala servizzi tal-attività tal-fieri.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

9

Phantasialand topera theme park fil-?ermanja. Permezz tal-?las ta' biljett tad-d?ul, il-vi?itaturi jixtru d-dritt li ju?aw il-fa?ilitajiet ta' dan il-park.

10

F'talba tad?9 ta' Novembru 2015, inti?a sabiex ti?i emendata l-valutazzjoni tat-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? g?all?2014 li hija kienet id-destinatarja tag?ha, Phantasialand iddikjarat li d-drittijiet g?ad-d?ul g?at-theme park tag?ha kellhom ji?u ntaxxati mhux bir-rata normali tal-VAT, i?da bir-rata mnaqqsa tal-VAT, konformement mal-punt 7(d) tal-Artikolu 12(2) tal-UStG.

11

L-Uffi??ju tat-Taxxa ?a?ad din it-talba, permezz ta' de?i?joni tas?6 ta' Jannar 2016, imbag?ad l-ilment imressaq kontra din id-de?i?joni, permezz ta' de?i?joni tal?4 ta' April 2017.

12

Phantasialand g?alhekk ippre?entat rikors quddiem il-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta' Köln, il-?ermanja), li hija l-qorti tar-rinviju.

13

Skont Phantasialand, il-fatt li, skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali, rata mnaqqsa ta' VAT hija applikata g?at-tran?azzjonijiet imwettqa mill-fieri mhux sedentarji fl-okka?joni ta' fieri ta' natura sta?onali u temporanja, filwaqt li dawk imwettqa mill-fieri sedentarji, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, huma su??etti g?ar-rata normali tal-VAT, imur kontra l-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

14

L-Uffi??ju tat-Taxxa jikkontesta din il-po?izzjoni u jibba?a ru?u, f'dan ir-rigward, fuq sentenza tal-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-?ermanja) tat?2 ta' Awwissu 2018, li fiha din idde?idiet li t-trattament differenti rri?ervat, mill-perspettiva tal-VAT, g?as-servizzi ta' fieri mobbli meta mqabbla mas-servizzi ta' park tad-divertiment, komparabbli g?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma kienx jikser il-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

15

Il-qorti tar-rinviju g?andha dubji fir-rigward ta' din l-interpretazzjoni.

16

Qabel kollox, sa fejn il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi) invokat, f'dan ir-rigward, b'mod partikolari l-elenkar tal-espressjonijiet "fieri" u "parks tad-divertiment", li jinsabu fil-punt 7 tal-Anness III tad-Direttiva dwar il-VAT, il-qorti tar-rinviju tirrileva li, kuntrarjament g?al ver?jonijiet lingwisti?i o?ra, dan l-elenkar ma g?andux ekwivalenti fil-ver?joni ?ermani?a tal-Artikolu 32 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni Nru 282/2011, li jsemmi biss il-kelma "Freizeitparks" ("theme parks"). Peress li dan l-a??ar terminu jindika, fis-sens abitwali tieg?u, il-parks tad-divertiment stabbiliti b'mod permanenti, hija tqis li huma ne?essarji kjarifiki dwar id-definizzjoni u d-distinzjoni tal-kun?etti ta' "fieri" u ta' "parks tad-divertiment".

17

Sussegwentement, il-qorti tar-rinviju tippre?i?a li, fis-sentenza tag?ha tat?2 ta' Awwissu 2018, il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi) ikkunsidrat li s-servizzi ta' impri?a tal-fieri sedentarja

li tie?u l-forma ta’ theme park ma humiex simili g?as-servizzi ta’ fieri li je?er?itaw l-attività tag?hom b’mod mobbli fil-kuntest ta’ fieri, fid-dawl tal-kuntesti differenti li fihom jitwettqu dawn is-servizzi.

18

F’dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, il-qorti tar-rinviju tiddedu?i li, b?ala kuntest tas-servizzi li g?andhom ji?u kkomparati, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni biss id-differenzi fil-qafas regolamentari u fis-sistema legali li jirregolaw is-servizzi kkon?ernati.

19

Issa, f’dan il-ka?, il-kuntest ta?-?ew? tipi ta’ servizzi tal-fieri ma huwiex ikkaratterizzat minn oqfsa regolamentari distinti. Fil-fatt, il-le?i?lazzjoni la timponi fuq l-impri?i tal-fieri b?al Phantasialand u lanqas fuq l-impri?i li joperaw waqt il-fieri l-obbligu li jitolbu biljett globali g?all-u?u tal-attrazzjonijiet kollha jew, g?all-kuntrarju, prezz distint g?al kull servizz propost. Barra minn hekk, l-attrazzjonijiet mekkani?i tat-theme parks, b?al dawk tal-fieri, huma su??etti g?all-istess standard ta’ sigurtà, u la l-fieri sedentarji, u lanqas il-fieri mobbli ma ji?u preskritti bil-li?i f’liema mument tas-sena huma g?andhom joffru s-servizzi tag?hom. G?aldaqstant, g?andu ji?i ddeterminat jekk, f’?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, hijiex applikabbli l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li tipprovdi li d-differenzi marbuta mal-kuntest tas-servizzi jistg?u ji??ustifikaw intaxxar iddifferenzjat.

20

Fl-a??ar nett, il-qorti tar-rinviju tikkunsidra li, jekk jitqies li l-kuntest tas-servizzi pprovduti mill-fieri mobbli waqt il-fieri ma huwiex differenti minn dak tas-servizzi pprovduti mill-impri?i sedentarji, il-kriterju rilevanti huwa li jsir mag?ruf liema b?onnijiet ji?u ssodisfatti, mill-perspettiva tal-konsumatur medju attwali, minn na?a, f’fiera u, min-na?a l-o?ra, f’theme park. Ladarba ji?u ddeterminati dawn il-b?onnijiet, g?andu ji?i evalwat jekk i?-?ew? servizzi jissodisfawx l-istess b?onnijiet u jekk kwalunkwe differenzi jaffettwawx l-g?a?la tal-konsumatur medju.

21

F’dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tqis li hija f’po?izzjoni li twettaq din l-evalwazzjoni biss jekk hija tu?a perizja legali empirika. Issa, skont il-?urisprudenza tal-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi), ma huwiex ne?essarju li jin?abru provi permezz ta’ perizji empiri?i mill-perspettiva tal-konsumatur medju dwar ?ew? provvisti fil-kuntest tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali, peress li din il-perspettiva hija biss “perspettiva kun?ettwali”. G?alhekk, il-qorti tar-rinviju tikkunsidra li hija de?i?iva g?all-e?itu tal-kaw?a li tressqet quddiemha l-kwistjoni dwar jekk hija g?andhiex dritt ti?bor provi mill-perspettiva tal-konsumatur medju, jew jekk tali perspettiva tikkostitwixxix biss perspettiva kun?ettwali, li ma tistax ti?i stabbilita bil-?bir ta’ provi.

22

F’dawn i?-?irkustanzi, il-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta’ Köln) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1)

L-inklu?joni kemm ta’ ‘fieri’ kif ukoll ta’ ‘parks tad-divertiment’ fil-kategorija 7 tal-Anness III tad-Direttiva [dwar il-VAT], moqrija flimkien mal-Artikolu 98(2) ta’ din id-direttiva, tista’ ti?i invokata sabiex issir distinzjoni bejn dawn i?-?ew? termini sabiex theme park ji?i ntaxxat bir-rata normali, minkejja li l-kun?ett ta’ ‘park tad-divertiment’ ikopri wkoll kemm impri?i tal-fieri sedentarji u kif ukoll mobbli?

2)

Il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja tal-Unjoni Ewropea, li tipprovdi li servizzi distinti jistg?u ma jkunux simili fid-dawl tal-kuntest li fih jing?ataw, hija applikabbli g?as-servizzi pprovduti minn impri?i tal-fieri mobbli u kif ukoll minn impri?i tal-fieri sedentarji fil-forma ta’ theme parks?

3)

Fil-ka? ta’ risposta negattiva g?at-tieni domanda:

Il-‘perspettiva tal-konsumatur medju’ – li tikkostitwixxi, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja tal-Unjoni Ewropea, element essenzjali tal-prin?ipju ta’ newtralità tal-VAT – tikkostitwixxi ‘perspettiva kun?ettwali’ li ma tistax ti?i stabbilita bil-?bir ta’ provi permezz ta’ perizja ?udizzjarja?”

Fuq id-domandi preliminari

23

Permezz tad-domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 98 tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Anness III ta’ din id-direttiva, g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li bis-sa??a tag?ha, minn na?a, is-servizzi pprovduti minn fieri mobbli u, min-na?a l-o?ra, dawk ipprovduti minn fieri sedentarji u li jie?du l-forma ta’ theme parks ikunu su??etti g?al rati tal-VAT differenti, wa?da mnaqqsa, l-o?ra normali.

24

Skont l-Artikolu 96 tad-Direttiva dwar il-VAT, l-istess rata ta’ VAT, ji?ifieri r-rata normali stabbilita minn kull Stat Membru, hija applikabbli g?all-kunsinni ta’ o??etti u g?all-provvisti ta’ servizzi. Huwa b’deroga minn dan il-prin?ipju li hija prevista l-possibbiltà, skont l-Artikolu 98 ta’ din id-direttiva, li ji?u applikati rati mnaqqsa ta’ VAT. L-Anness III tal-imsemmija direttiva jelenka l-kategoriji ta’ kunsinni ta’ o??etti u ta’ provvisti ta’ servizzi li jistg?u jkunu s-su??ett tar-rati mnaqqsa msemmija f’dan l-Artikolu 98 (sentenza tad?9 ta’ Novembru 2017, AZ, C?499/16, EU:C:2017:846, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

25

Fir-rigward tal-applikazzjoni ta’ rati mnaqqsa ta’ VAT, huma l-Istati Membri li g?andhom, bla ?sara g?all-osservanza tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT, jiddeterminaw iktar pre?i?ament fost il-kunsinni ta’ o??etti u l-provvisti ta’ servizzi inklu?i fil-kategoriji tal-Anness III tad-Direttiva dwar il-VAT dawk li fir-rigward tag?hom tapplika r-rata mnaqqsa (sentenza tad?9 ta’ Novembru 2017, AZ, C?499/16, EU:C:2017:846, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata).

26

B’mod iktar spe?ifiku, il-punt 7 tal-Anness III tad-Direttiva dwar il-VAT jippermetti lill-Istati Membri japplikaw rata mnaqqsa ta’ VAT g?ad-“d?ul g?al wirjiet, teatri, ?irkli, fieri, parks tad-divertiment, kun?erti, mu?ewijiet, ?uijiet, ?inema, e?ibizzjonijiet u avvenimenti u fa?ilitajiet kulturali simili”.

27

Il-qorti tar-rinviju tistaqsi, f’dan ir-rigward, dwar jekk ir-riferiment kemm g?al “fieri” kif ukoll g?al

“parks tad-divertiment”, fil-punt 7 tal-Anness III, jistax ji?i invokat sabiex ji?u applikati rati differenti ta’ VAT, minn na?a, g?as-servizzi pprovduti minn impri?i tal-fieri sedentarji, b?al Phantasialand, u, min-na?a l-o?ra, g?as-servizzi pprovduti minn impri?i tal-fieri mobbli, minkejja li, skont dik il-qorti, il-kun?ett ta’ “parks tad-divertiment” ikopri ?-?ew? kategoriji ta’ impri?i tal-fieri.

28

Id-Direttiva dwar il-VAT la tinkludi definizzjoni tal-kun?ett ta’ “fieri”, u lanqas ta’ “parks tad-divertiment”, fis-sens tal-imsemmi punt 7 tal-Anness III, u r-Regolament ta’ Implimentazzjoni Nru 282/2011 lanqas ma jipprevedi xi definizzjoni ta’ dawn il-kun?etti. Barra minn hekk, la d-Direttiva dwar il-VAT u lanqas ir-Regolament ta’ Implimentazzjoni Nru 282/2011 ma jinkludu riferiment g?ad-dritt tal-Istati Membri f’dan ir-rigward, b’tali mod li l-imsemmija kun?etti jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni li g?andhom ji?u interpretati b’mod uniformi fit-territorju ta’ din tal-a??ar (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal?20 ta’ Jannar 2021, Finanzamt Saarbrücken, C?288/19, EU:C:2021:32, punt 39 u l-?urisprudenza ??itata).

29

G?aldaqstant, minn na?a, dawn l-istess kun?etti g?andhom ji?u interpretati konformement mas-sens abitwali tag?hom fil-lingwa?? ta’ kuljum u, min-na?a l-o?ra, interpretazzjoni stretta hija me?tie?a peress li l-possibbiltà li ti?i applikata rata mnaqqsa ta’ VAT tikkostitwixxi deroga mill-prin?ipju tal-applikazzjoni tar-rata normali (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tad?19 ta’ Di?embru 2019, Segler-Vereinigung Cuxhaven, C?715/18, EU:C:2019:1138, punt 25 u l-?urisprudenza ??itata).

30

Fir-rigward tas-sens abitwali fil-lingwa?? ta’ kuljum tal-espressjonijiet “park tad-divertiment” u “fiera”, kif irrilevat essenzjalment il-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, l-espressjoni “park tad-divertiment” tirreferi g?al art ?viluppata, li tinkludi diversi fa?ilitajiet inti?i g?ar-rikreazzjoni u g?all-pja?ir, filwaqt li “fiera”, minkejja li hija, b’mod ?enerali, mg?ammra wkoll b’tali fa?ilitajiet, hija kkaratterizzata mill-fatt li hija sse??, g?alkemm b’?erta regolarità, g?al perijodu temporanju.

31

G?andu ji?i rrilevat ukoll li l-punt 7 tal-Anness III tad-Direttiva dwar il-VAT jelenka espressament kemm il-“fieri” kif ukoll il-“parks tad-divertiment”, b’tali mod li g?andha ssir distinzjoni bejn dawn i?-?ew? kun?etti.

32

B’hekk, is-servizzi tal-fieri li joperaw temporanjament permezz ta’ fa?ilitajiet mobbli jaqg?u ta?t il-kun?ett ta’ “fieri”, filwaqt li l-kun?ett ta’ “parks tad-divertiment” ikopri l-attivitajiet e?er?itati mill-fieri sedentarji, ta’ natura dewwiema.

33

Mill-banda l-o?ra, il-kun?ett ta’ “parks tad-divertiment” ma jistax ji?i interpretat li jinkludi s-servizzi ta’ fieri mobbli, peress li l-kun?ett ta’ “fieri” ma jibqax ikollu, f’din l-ipote?i, kamp ta’ applikazzjoni tieg?u.

34

Ir-riferiment mag?mul mill-qorti tar-rinviju g?all-Artikolu 32 tar-Regolament ta’ Implimentazzjoni Nru

282/2011, li fih l-espressjonijiet “fieri” u “parks ta’ divertiment” g?andhom, fil-ver?joni ?ermani?a ta’ din id-dispo?izzjoni, it-terminu “Freizeitparks” (“theme parks”) b?ala l-unika ekwivalenti, huwa irrilevanti f’dan ir-rigward. Fil-fatt, minbarra l-fatt li din id-dispo?izzjoni tid?ol f’kuntest differenti minn dak tal-applikazzjoni ta’ rati mnaqqsa ta’ VAT, il-provvisti ta’ servizzi msemmija f’dan l-Artikolu 32 huma obbligatorjament su??etti g?all-istess regoli, b’tali mod li huwa irrilevanti l-fatt li, fil-ver?joni ?ermani?a, ma hija stabbilita l-ebda distinzjoni bejn il-fieri u l-parks ta’ divertiment.

35

Minn dan isegwi li, konformement mal-Artikolu 98 tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Anness III tag?ha, Stat Membru jista’, b?ala prin?ipju, japplika rata mnaqqsa ta’ VAT g?as-servizzi pprovduti minn fieri mobbli, filwaqt li japplika r-rata normali g?al dawk ipprovduti minn fieri sedentarji u li jie?du l-forma ta’ theme parks.

36

Madankollu, u kif tfakkar fil-punt 25 ta’ din is-sentenza, meta Stat Membru jag??el li japplika b’mod selettiv ir-rata mnaqqsa ta’ VAT g?al ?erti provvisti ta’ servizzi spe?ifi?i li jinsabu fl-Anness III tad-Direttiva dwar il-VAT, huwa g?andu josserva l-prin?ipju ta’ newtralità fiskali (sentenza tas?27 ta’ ?unju 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie et, C?597/17, EU:C:2019:544, punt 46 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

37

Dan il-prin?ipju jipprekludi li o??etti jew provvisti ta’ servizzi li jixxiebhu, li jkunu f’kompetizzjoni ma’ xulxin, ji?u ttrattati b’mod differenti mill-perspettiva tal-VAT (sentenzi tas?27 ta’ Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punt 52, kif ukoll tas?27 ta’ ?unju 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie et, C?597/17, EU:C:2019:544, punt 47 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

38

Skont ?urisprudenza stabbilita, sabiex ji?i stabbilit jekk o??etti jew provvisti ta’ servizzi jixxibhux, g?andha tittie?ed inkunsiderazzjoni prin?ipalment il-perspettiva tal-konsumatur medju. O??etti jew provvisti ta’ servizzi jkunu jixxiebhu meta jkollhom karatteristi?i analogi u jissodisfaw l-istess b?onnijiet tal-konsumatur, skont kriterju ta’ tqabbil fl-u?u, u meta d-differenzi e?istenti ma jinfluwenzawx b’mod kunsiderevoli d-de?i?joni tal-konsumatur medju li jirrikorri g?al wie?ed jew g?al ie?or mill-imsemmija o??etti jew provvisti ta’ servizzi (sentenzi tas?27 ta’ Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punti 53 u 54, kif ukoll tas?27 ta’ ?unju 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie et, C?597/17, EU:C:2019:544, punt 48 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

39

Fi kliem ie?or, g?andu ji?i e?aminat jekk l-o??etti jew il-provvisti ta’ servizzi inkwistjoni jinsabux, mill-perspettiva tal-konsumatur medju, f’relazzjoni ta’ sostituzzjoni. Fil-fatt, f’din l-ipote?i, l-applikazzjoni ta’ rati differenti ta’ VAT tista’ taffettwa l-g?a?la tal-konsumatur, u dan jindika, konsegwentement, ksur tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tad?9 ta’ Novembru 2017, AZ, C?499/16, EU:C:2017:846, punti 33 u 34).

40

F’dan il-ka?, jidher li l-ewwel kundizzjoni li tirri?ulta mill-?urisprudenza esposta fil-punt 38 ta’ din is-sentenza hija ssodisfatta fis-sens li, sabiex jitqiesu li jixxiebhu, o??etti jew provvisti ta’ servizzi

g?andu jkollhom karatteristi?i analogi u jissodisfaw l-istess b?onnijiet tal-konsumatur, skont kriterju ta’ komparabbiltà fl-u?u. Fil-fatt, il-qorti tar-rinviju tosserva li s-servizzi pprovduti, minn na?a, fil-kuntest ta’ fiera u, min-na?a l-o?ra, fil-kuntest ta’ theme park g?andhom karatteristi?i analogi sa fejn, f’kull wie?ed mi?-?ew? ka?ijiet, il-konsumatur jag?mel u?u minn servizzi tal-fieri. Barra minn hekk, fir-rigward tal-b?onnijiet issodisfatti, jista’ ji?i pre?unt livell g?oli ta’ konver?enza sa fejn dik il-qorti ssemmi, b’mod partikolari, bla ?sara g?al iktar informazzjoni, id-divertiment u r-rikreazzjoni, kif ukoll il-fer? individwali, it-tfittxija g?al avventura u l-opportunitajiet g?al kuntatti.

41

Fir-rigward tal-e?ami tat-tieni kundizzjoni li d-differenzi e?istenti ma jkunux jinfluwenzaw b’mod kunsiderevoli d-de?i?joni tal-konsumatur medju li jirrikorri g?al wie?ed jew g?al ie?or mill-imsemmija o??etti jew mill-imsemmija provvisti ta’ servizzi, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni, minn na?a, id-differenzi li jikkon?ernaw il-karatteristi?i tal-o??etti jew tal-provvisti ta’ servizzi inkwistjoni kif ukoll l-u?u tag?hom u li huma, g?aldaqstant, inerenti g?al dawn l-o??etti jew g?al dawn il-provvisti ta’ servizzi. Issa, peress li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li ma g?andux jitwettaq sempli?i tqabbil ta’ servizzi individwali, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni wkoll, min-na?a l-o?ra, id-differenzi marbuta mal-kuntest li fih ji?u pprovduti l-imsemmija servizzi (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tas?27 ta’ Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punt 55 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

42

F’dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li jistg?u jkunu rilevanti, fir-rigward tal-kuntest tas-servizzi li g?andhom ji?u kkomparati, id-differenzi marbuta mal-qafas regolamentari u mas-sistema legali li jirregolaw s-servizzi kkon?ernati (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tat?23 ta’ April 2009, TNT Post UK, C?357/07, EU:C:2009:248, punti 39 u 45, kif ukoll tas?27 ta’ Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punti 57 sa 59). Madankollu, minn din il-?urisprudenza ma jistax ji?i dedott li d-differenzi li ma humiex dawk li jirrigwardaw il-kuntest ?uridiku ma humiex importanti. G?all-kuntrarju, it-te?id inkunsiderazzjoni ta’ differenzi kuntestwali o?ra huwa ne?essarju sa fejn dawn jistg?u jo?olqu distinzjoni f’g?ajnejn il-konsumatur medju, f’termini ta’ reazzjoni g?all-b?onnijiet tieg?u stess (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tas?27 ta’ Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punt 56 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata), u li g?alhekk huma ta’ natura li jinfluwenzaw l-g?a?la ta’ dan il-konsumatur.

43

Peress li l-evalwazzjoni tan-natura li tixxiebah jew le tas-servizzi tal-fieri offruti fil-kuntest, minn na?a, ta’ theme park u, min-na?a l-o?ra, fil-kuntest ta’ fiera, hija ming?ajr dubju r-responsabbiltà tal-qorti nazzjonali (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tad?9 ta’ Novembru 2017, AZ, C?499/16, EU:C:2017:846, punt 31), g?andu jitqies li jista’ jkun rilevanti g?al din l-evalwazzjoni l-fatt li, f’dan il-ka?, wa?da mill-provvisti ta’ servizzi hija, b?ala prin?ipju, disponibbli b’mod permanenti, filwaqt li l-o?ra hija disponibbli biss g?al ftit jiem jew ?img?at fis-sena. Fil-fatt, g?al konsumatur li g?andu l-g?a?la bejn li j?ur theme park jew fiera, il-fatt li din tal-a??ar tin?amm biss matul perijodu limitat jista’ jkun importanti, jew sa?ansitra de?i?iv.

44

Barra minn hekk, kif isostni l-Gvern ?ermani?, il-fieri ta’ spiss ikunu bba?ati fuq drawwa msejsa fir-re?jun, peress li l-firxa tas-servizzi globalment proposti tkun varjata ?afna u ta’ natura kulturali. B?ala element tal-wirt kulturali, dawn jista’ jkollhom valur sinjifikattiv fil-?ajja so?jali. Tali fatturi jistg?u wkoll jinfluwenzaw l-g?a?la tal-konsumatur medju, li huwa fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-

qorti tar-rinviju.

45

Barra minn hekk, filwaqt li l-qorti tar-rinviju tosserva li, fil-?ermanja, il-kuntest tas-servizzi pprovduti, minn na?a, fir-rigward ta’ theme park u, min-na?a l-o?ra, fir-rigward ta’ fiera, ma huwiex ikkaratterizzat minn oqfsa regolamentari distinti, mill-osservazzjonijiet bil-miktub tal-Gvern ?ermani? jirri?ulta li l-impri?i tal-fieri mobbli u l-impri?i tal-fieri sedentarji ma humiex su??etti g?all-istess kuntest ?uridiku nazzjonali peress li l-awtorizzazzjoni li tin?amm fiera tinvolvi diversi “privile??i tas-suq” li jwasslu, g?all-perijodu stabbilit, g?al e?enzjoni minn ?erti rekwi?iti legali li huma normalment applikabbli b?al, b’mod partikolari, ir-regoli dwar il-?inijiet tal-ftu?. F’dan ir-rigward ukoll, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tiddetermina jekk tali differenzi, sa fejn dawn jistg?u ji?u stabbiliti, g?andhomx effett fuq l-g?a?la tal-konsumatur medju.

46

Barra minn hekk, fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk, f’dan il-kuntest, il-qorti nazzjonali g?andhiex dritt li tu?a perizja legali empirika mill-perspettiva tal-konsumatur medju, jew jekk din il-perspettiva tikkostitwixxix biss “perspettiva kun?ettwali”, li ma tistax ti?i stabbilita bil-?bir ta’ provi, g?andu ji?i rrilevat li l-qorti hija, b’mod ?enerali, f’po?izzjoni li tifhem bl-g?arfien tag?ha stess il-perspettiva tal-konsumatur medju (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tas?16 ta’ Lulju 1998, Gut Springenheide u Tusky, C?210/96, EU:C:1998:369, punti 31 u 32, kif ukoll tat?28 ta’ Jannar 1999, Sektkellerei Kessler, C?303/97, EU:C:1999:35, punt 36).

47

Madankollu, id-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix li qorti nazzjonali, li jkollha diffikultajiet partikolari matul din l-evalwazzjoni, titlob, skont il-kundizzjonijiet previsti fid-dritt nazzjonali, perizja inti?a sabiex ji?i ??arat il-?udizzju tag?ha (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tas?16 ta’ Lulju 1998, Gut Springenheide u Tusky, C?210/96, EU:C:1998:369, punti 35 u 36, kif ukoll tat?28 ta’ Jannar 1999, Sektkellerei Kessler, C?303/97, EU:C:1999:35, punt 37).

48

Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti kollha, ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domandi mag?mula hija li l-Artikolu 98 tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Anness III ta’ din id-direttiva, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li bis-sa??a tag?ha, minn na?a, is-servizzi pprovduti minn fieri mobbli u, min-na?a l-o?ra, dawk ipprovduti minn fieri sedentarji u li jie?du l-forma ta’ theme parks ikunu su??etti g?al rati tal-VAT differenti, wa?da mnaqqsa, l-o?ra normali, bil-kundizzjoni li ji?i osservat il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali. Id-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix li l-qorti tar-rinviju, meta ssib diffikultajiet partikolari sabiex tivverifika l-osservanza tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali, titlob, skont il-kundizzjonijiet previsti fid-dritt nazzjonali, perizja inti?a sabiex ji?i ??arat il-?udizzju tag?ha.

Fuq l-ispejje?

49

Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Is-Seba’ Awla) taqta’ u tidde?iedi:

L-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Anness III ta’ din id-direttiva, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li bis-sa??a tag?ha, minn na?a, is-servizzi pprovduti minn fieri mobbli u, min-na?a l-o?ra, dawk ipprovduti minn fieri sedentarji u li jie?du l-forma ta’ theme parks ikunu su??etti g?al rati tal-VAT differenti, wa?da mnaqqsa, l-o?ra normali, bil-kundizzjoni li ji?i osservat il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali. Id-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix li l-qorti tar-rinviju, meta ssib diffikultajiet partikolari sabiex tivverifika l-osservanza tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali, titlob, skont il-kundizzjonijiet previsti fid-dritt nazzjonali, perizja inti?a sabiex ji?i ??arat il-?udizzju tag?ha.

Firem

(*1) Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.